

**Uitspraak
24-159**

Blad 2/9

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Op 21 maart 2024 vond het hertentamen voor het vak Openbare Financiën plaats. Ter plaatse werd bekend dat appellant zich niet had ingeschreven voor het hertentamen. Door zowel de technische dienst, als de aanwezige vakdocent is besloten dat appellant desondanks het tentamen mocht maken.

Appellant ontving op 28 maart 2024 bericht van de vakdocent dat het resultaat voor het hertentamen niet zou worden verwerkt door het Onderwijs Informatiecentrum (OIC).

Op 30 maart 2024 heeft appellant een verzoek ingediend bij verweerder om zijn cijfer voor het hertentamen alsnog vrij te geven.

Verweerder heeft op 3 april aan appellant schriftelijk medegedeeld dat het cijfer niet wordt vrijgegeven.

2 – Het standpunt van appellante

Appellant stelt dat sprake is geweest van overmacht waardoor zijn inschrijving niet goed is doorgekomen. Hij heeft zich namelijk wel ingeschreven voor het hertentamen. Zo gaf zijn rooster in MyStudymap ook aan dat hij op 21 maart 2024 het hertentamen had. Fouten in het systeem van MyStudymap dienen niet voor risico te komen van appellant.

Daarbij heeft appellant contact gezocht met het OIC. Zij constateerden dat hij zich altijd op tijd heeft ingeschreven voor alle onderwijsheden in het verleden. Het OIC heeft ook aangegeven dat de inschrijfprocedure voor tentamens ingewikkeld is. Appellant lijkt de dupe te worden van een ingewikkeld inschrijfsysteem.

Verder meent appellant dat hij door zijn inschrijving voor de onderwijseenheid Verbintenissenrecht, zich ook heeft ingeschreven voor het hertentamen. Daarvoor verwijst hij naar artikel 3.4.2.1 van de Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid 2023-2024 (OER) en een eerdere uitspraak van het College (23-067).

Appellant stelt dat de bestreden beslissing in strijd is met het evenredigheidsbeginsel en motiveringsbeginsel. Door de bestreden beslissing zal appellant studievertraging oplopen.

**Uitspraak
24-159**

Blad 3/9

Verder stelt hij dat er geen andere herkansingsmogelijkheden zijn om het vak te behalen. In dat kader wordt ook verwezen naar recente uitspraak van 27 maart 2024 van de grote kamer van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (Cbb)¹. Daarin is geoordeeld dat contra-legemwerking van het evenredigheidsbeginsel mogelijk is. Oftewel, verweerder kan afwijken van de OER.

Tot slot stelt appellant dat hij gerechtvaardigd mocht vertrouwen dat hij het hertentamen mocht afleggen. Hij mocht namelijk van zowel de technische dienst, als van de vakdocent het tentamen maken. Beiden stonden – zo stelt hij – positief tegenover het feit dat zijn cijfer alsnog zou worden vrijgegeven.

3 – Het standpunt van verweerder

Verweerder stelt dat conform de geldende regels is gehandeld. Appellant heeft zich namelijk niet ingeschreven voor het hertentamen. Daarbij is er voor verweerder geen ruimte om af te wijken van de OER. Indien appellant zich wel had ingeschreven, dan zou hij een bevestigingsmail hebben ontvangen. Dat is niet het geval. Er is dan ook geen sprake van overmacht. Voorts merkt verweerder op dat in het verleden inderdaad problemen bestonden met het inschrijfsysteem. Die problemen zijn inmiddels verholpen. Appellant is een derdejaarsstudent. Daarvan mag worden verwacht dat hij weet hoe hij zich dient in te schrijven voor een (her)tentamen.

Verder stelt verweerder dat appellant niet heeft gesproken met het OIC, maar met een ‘roosteraar’. De roosteraar spreekt niet namens het OIC. De medewerker heeft getracht appellant te helpen. Daarbij zijn geen uitspraken gedaan die inhouden dat appellant wel was ingeschreven voor het hertentamen.

Over het zichtbaar zijn van het hertentamen in het rooster van appellant merkt verweerder het volgende op. Het rooster in MyStudymap is een conceptrooster. De roosterweergave in MyStudymap is bedoeld om te plannen, controleren en bezien of het rooster passend is. Studenten kunnen daarin zelf onderwijseenheden toevoegen zonder zich daadwerkelijk in te schrijven. In het rooster van appellant stond het hertentamen niet.

Verweerder stelt verder dat een beroep op het evenredigheidsbeginsel geen doel kan treffen. Met name wordt aangevoerd dat hij door het niet vrijgeven van het cijfer voor het hertentamen een jaar studievertraging oploopt. Verweerder verwijst naar het feit dat appellant nog 35 EC open heeft staan.

---

¹ Cbb 26 maart 2024, ECLI:NL:CBB:2024:190.

**Uitspraak
24-159**

Blad 4/9

Mocht appellant alle resterende vakken behalen, dan kan hij uiteraard bij de examencommissie een verzoek indienen voor een extra herkansing op grond van de zogenoemde 'laatste vak-regeling'.

Verweerder is van mening dat het beroep op het vertrouwensbeginsel niet kan slagen. Het enkel feit dat hij van de aanwezige technische dienst en de vakdocent het hertentamen mocht maken, betekent niet dat hij er gerechtvaardigd op mag vertrouwen dat zijn cijfer ook zou worden vrijgegeven.

Tot slot geeft verweerder aan dat de gemaakte geluidsopname van appellant van het gesprek met de roosteraar bij het OIC buiten beschouwing moet worden gelaten. Dit betreft een ongewenste praktijk en kan zorgen voor een precedentwerking. Het zou kunnen leiden tot het resultaat dat vanuit de universiteit medewerkers terughoudend zullen zijn in hun bereidheid om studenten te woord te staan.

4 – Overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

De relevante regelgeving is opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

Moest appellant zich inschrijven voor de tussentoets?

Vast staat dat appellant zich heeft ingeschreven voor het onderwijs voor het vak Verbintnissenrecht. Hij stelt dat hij zich daarmee krachtens artikel 3.4.2.1 van de OER ook heeft ingeschreven voor het tentamen van dat vak, inclusief de tussentoets. Appellant verwijst daarvoor naar een eerdere uitspraak van het College.²

Het College volgt appellant hierin niet. Nog daargelaten of uit de genoemde uitspraak kan worden afgeleid dat ten tijde van die uitspraak inschrijving voor een onderwijseenheid ook gelijk inschrijving voor een eventueel hertentamen inhield, ziet deze uitspraak op een andere versie van artikel 3.4.2.1 van de OER. Inmiddels is deze bepaling - mede naar aanleiding van de uitspraak - veranderd. In de voor deze zaak geldende OER staat in artikel 3.4.2.1 vermeld dat de student zich aanmeldt voor het tentamen op de wijze als genoemd in artikel 3.4.1.1. Kortom, met het inschrijven voor de onderwijseenheid is niet ook inschrijving voor het hertentamen tussentoets bewerkstelligd. Dat betekent dus dat appellant zich voor het hertentamen - afzonderlijke - moest inschrijven.

---

² CBE 23-067

Uitspraak
24-159
Blad 5/9

Onvoltooide inschrijving

Het College stelt voorop dat (feitelijk gezien) appellant zich niet ingeschreven voor de tussentoets.

Ter hoorzitting is gebleken dat appellant de bevestigingsmail niet heeft ontvangen van zijn aanmelding voor de tussentoets. Uit de OER blijkt dat de student een bevestiging ontvangt van zijn voltooide inschrijving. Omdat appellant zijn inschrijving niet heeft voltooid, is de bevestigingsmail niet verstuurd. Verder gaf appellant ter zitting in algemene zin aan de bevestigingsmails niet te controleren. Dit komt voor zijn rekening en risico. Mede van belang is dat appellant inmiddels derdejaarsstudent is aan de Universiteit Leiden.

De stelling van appellant dat sprake is van overmacht wordt niet gedeeld door het College. Nergens blijkt dat een systeemfout of iets dergelijks is opgetreden. Verweerder heeft de mogelijkheid om terug te kijken in het systeem. Die stukken zijn ook overgelegd door verweerder. Daaruit blijkt ook dat geen sprake is geweest van een foutmelding.

Rooster

Appellant stelt verder dat hij in de veronderstelling was dat zijn inschrijving voltooid was doordat in zijn rooster het hertentamen te zien was. Verweerder heeft gesteld dat het een conceptrooster betreft dat is te zien in MyStudymap. De roosterweergave in MyStudymap is bedoeld om te plannen, controleren en bezien of het rooster passend is. Studenten kunnen daarin zelf onderwijseenheden toevoegen zonder een daadwerkelijke inschrijving te realiseren.

Het College volgt verweerder in het voorgaande. Het daadwerkelijke rooster kan een student terugvinden in MyTimetable/Usis. Uit de stukken blijkt dat in het daadwerkelijke rooster van appellant het hertentamen niet zichtbaar was. Appellant kan geen rechten ontleen aan het conceptrooster in MyStudymap. Van appellant als derdejaarsstudent mag worden verwacht dat hij voldoende op de hoogte is van het verschil tussen MyStudymap en My Timetable/Usis.

Evenredigheidsbeginsel

Het College volgt appellant niet in zijn standpunt dat verweerder op grond van het evenredigheidsbeginsel van de OER had moeten afwijken.

Daarbij merkt het College op dat appellant op het moment (nog) niet is benadeeld. Alhoewel zijn cijfer voor het hertentamen niet wordt vrijgegeven, betekent dit niet dat hij per definitie een jaar studievertraging zal oplopen. Indien appellant de resterende vakken succesvol afrondt, kan hij bij de examencommissie een verzoek doen voor een individuele herkansing.

Uitspraak
24-159
Blad 6/9

Daarvoor verwijst het College naar artikel 4.1.7 van de OER. Ter hoorzitting is dit ook bevestigd door verweerder. Verweerder heeft ter zitting ook gezegd dat zij appelland in de gelegenheid wil stellen zijn bachelor dit studiejaar af te ronden.

Vertrouwensbeginsel

Tot slot zal het College ingaan op het beroep op het vertrouwensbeginsel. Appellant stelt dat hij door zowel de technische dienst, als de aanwezige vakdocent het hertentamen mocht maken. Daarbij stelt appellant dat beiden positief stonden tegenover het naderhand alsnog vrij geven van cijfer ondanks dat hij niet ingeschreven was.

Volgens vaste rechtspraak³ dient bij een beroep op het vertrouwensbeginsel aannemelijk te worden gemaakt dat van de kant van verweerder toezeggingen of andere uitlatingen zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit appellant in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht afleiden of het bestuursorgaan een bepaalde bevoegdheid zou uitoefenen en zo ja hoe.

Verder is vereist dat de toezegging, andere uitlating of gedraging aan het bevoegde bestuursorgaan kan worden toegerekend. Dat is het geval als betrokkene in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht veronderstellen dat degene die de uitlating deed of de gedraging verrichtte de opvatting van het bevoegde orgaan vertolkte.

Het College oordeelt dat in dit geval geen sprake is van een toezegging of andere uitlating dan wel gedraging waaruit appellant kon afleiden dat zijn cijfer zou worden vrijgegeven. Ook uit de stukken blijkt dat appellant door de technische dienst en de vakdocent is toegestaan deel te nemen aan het tentamen. Dit is wat het College betreft een juiste beslissing geweest. Op deze manier kan immers na het tentamen nog worden beoordeeld of er wellicht iets is misgegaan bij het inschrijven zonder dat appellant daarvan nadeel ondervindt, dan wel dat verweerder en/of de examencommissie tot vergaande maatregelen gehouden zijn rechtsherstel te bieden als achteraf mocht blijken dat appellant zich wel degelijk tijdig had ingeschreven. Aan deze beslissing kon appellant evenwel niet het vertrouwen ontnemen dat het tentamen ook zou worden nagekeken en/of het door hem behaalde cijfer zou worden vrijgegeven. Voor appellant als derdejaars-student had duidelijk moeten zijn dat dit afhankelijk was van de uitkomst van het onderzoek naar zijn inschrijving. Zoals hiervoor is overwogen, was de uitkomst hiervan dat appellant zich niet op de juiste wijze voor het vak had ingeschreven. Dit was voor de vakdocent/examinator reden het cijfer niet te laten registreren.

---

³ Zie o.a. ECLI:NL:RVS:2023:3213, 23 augustus 2023.

**Uitspraak
24-159**

Blad 7/9

Aan de uitlatingen van een medewerker van het OIC kan appelland evenmin een gerechtvaardigd vertrouwen ontlenen dat hij zich correct had ingeschreven en dat hij er dus van mocht uitgaan dat zijn cijfer zou worden vrijgegeven. Appelland heeft niet gesproken met het hoofd van het OIC, maar met een 'roosteraar', die niet gaat over het al dan niet verwerken en vrijgeven van tentamenresultaten. Zeker van appelland, als derdejaarsstudent, mag worden verwacht dat hij weet dat niet elke medewerker van het OIC 'gaat' over tentamencijfers. Belangrijker is dat het gesprek geen enkel aanknopingspunt biedt voor de stelling van appelland dat hem zou zijn toegezegd dat het door hem behaald tentamencijfer zonder meer zou worden vrijgegeven. Het College kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de desbetreffende medewerker zijn best heeft gedaan appelland te informeren.

Wat betreft de gemaakte geluidsopname van het gesprek met de roosteraar merkt het College nog het volgende op. Alhoewel het opnemen van een gesprek waarbij men zelf deelnemer is niet verboden is, acht het College dit geen wenselijke praktijk. Een praktijk die bovendien in ernstige mate afbreuk doet aan de voor een effectieve student/docent-relatie vereiste vertrouwen en het risico in zich bergt dat docenten en andere medewerkers van de faculteit terughoudend zullen worden in het te woord staan van studenten.

Conclusie

Gelet op het voorgaande oordeelt het College dat verweerder het bestreden besluit terecht en op goede gronden heeft genomen. Het administratief beroep is daarom ongegrond. Gelet op artikel 7.28, tweede lid, van de WHW bestaat voor een vergoeding van de proceskosten geen grond.

Uitspraak
24-159
Blad 8/9

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het administratief beroep ongegrond;
- II. wijst het verzoek om een proceskostenvergoeding af.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), dr. B. Siegerink, dr. A.M.C. van Dissel, T.E.V. Claessen en S.H Bartels BSc LLB (leden) in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. R.R. van der Vegt.

mr. O. van Loon
voorzitter

mr. R.R. van der Vegt
secretaris

Verzonden op: 24 juli 2024

Voor eensluidend afschrift,

Uitspraak
24-159

Blad 9/9

BIJLAGE

Relevante regelgeving

De Onderwijs- en Examenregeling bachelor Rechtsgeleerdheid 2023-2024 luidt:

3.4.2 Deelname aan tentamens en deeltentamens

3.4.2.1 Bij de inschrijving voor de onderwijseenheid meldt de student zich aan voor het bijbehorende tentamen. De aanmelding voor het tentamen vindt plaats volgens het bepaalde in artikel 3.4.1.1.

3.4.2.2 De student, die zich niet inschrijft voor de onderwijseenheid, kan zich voor alleen een tentamen of alleen een deeltentamen inschrijven. Voor deelname aan een tentamen of aan een deeltentamen is bevestiging van de inschrijving noodzakelijk.

3.4.2.3 Om deel te kunnen nemen aan het tentamen dient de student diens deelname te bevestigen. De student kan alleen een tentamen afleggen na bevestiging van diens deelname.

3.4.2.4 De student ontvangt tijdig een notificatie waarin gevraagd wordt de deelname te bevestigen óf af te wijzen. Bevestiging van deelname aan een tentamen kan tot tien kalenderdagen voordat het tentamen plaatsvindt.

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een student op diens verzoek in afwijking van artikel 4.1.1 een extra tentamengelegenheid toestaan.